

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI İÇ KONTROL SİSTEMİ DEĞERLENDİRME RAPORU

**AFYONKARAHİSAR
TEMMUZ 2023**

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	1
GİRİŞ.....	2
1. GENEL BİLGİLER	3
1.1. MİSYON, VİZYON VE TEMEL DEĞERLER	3
1.2. ORGANİZASYON YAPISI	3
2. İÇ KONTROL SİSTEMİ SORU FORMU SONUÇLARI	4
2.1. KONTROL ORTAMI.....	5
2.2. RİSK DEĞERLENDİRME	6
2.3. KONTROL FAALİYETLERİ	6
2.4. BİLGİ VE İLETİŞİM	7
2.5. İZLEME	8
3. DİĞER BİLGİLER	8
3.1. İÇ DENETİM SONUÇLARI	8
3.2. DIŞ DENETİM SONUÇLARI	9
3.3. ÖN MALİ KONTROLE İLİŞKİN VERİLER	12
4. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN GELİŞİMİ	12
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	13

GİRİŞ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55 inci maddesinde iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünü şeklinde tanımlanmıştır.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile de kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere; yapılması gereken çalışmaların tespit edilmesi, bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedürler ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması, ihtiyaç duyulan uygulama ve izleme çalışmalarının yürütülmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu amaçla tebliğde, iç kontrol sistemi için 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Üniversitemizdeki mevcut iç kontrol sistemlerini Kamu İç Kontrol Standartları ile uyumlu hale getirmek için yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla ilk kez hazırlanan Afyon Kocatepe Üniversitesi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 19.10.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Eylem planı, Kurulun 12.10.2022 tarihli toplantısında güncellenmiş ve 17.10.2022 tarihli Rektör Olur'u uygulanmaya başlamıştır. Güncellenen eylem planında daha önce makul güvence sağlanan 4 iç kontrol standardı ile birlikte 2023 yılı sonuna kadar toplam 18 standartta makul güvenceye ulaşabilmek için eylemler öngörülmüştür. Bu rapor, 2022 yılı içerisinde iç kontrol kapsamında yürütülen çalışmaları değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Raporun "Genel Bilgiler" başlığı altında; üniversitemizin misyon, vizyon ve organizasyon yapısına değinilmiştir. "İç Kontrol Sistemi Soru Formu Sonuçları" başlığı altında; üniversitemiz birimlerinin iç kontrol kapsamında yaptığı çalışmaların sonuçları değerlendirilmiştir. Raporun "Diğer Bilgi Kaynakları" başlığı altında; 2022 yılı içerisindeki iç ve dış denetim sonuçları ile ön mali kontrole ilişkin bilgilere yer verilmiştir. "İç Kontrol Sisteminin Gelişimi" başlığı altında; üniversitemizde Eylem Planı yürürlüğe girdikten sonra kaydedilen ilerleme açıklanmıştır. "Sonuç ve Öneriler" başlığı altında ise üniversitemiz iç

kontrol sisteminin güçlü ve iyileştirmeye açık yönleri ile değerlendirmelere, öneri ve tedbirlere yer verilmiştir.

Prof. Dr. Mehmet KARAKAŞ
Rektör

1. GENEL BİLGİLER

1.1. MİSYON, VİZYON VE TEMEL DEĞERLER

Üniversitenin 2019-2023 dönemini kapsayan üçüncü stratejik planında yer alan misyon, vizyon ve temel değerlerine aşağıda yer verilmiştir:

Misyonumuz: Evrensel düzeyde bilimsel bilgi üretmek, mesleki açıdan çağdaşlarıyla rekabet edebilen nitelikli bireyler yetiştirmek ve bölgesel kalkınmaya katkı sağlamaktır.

Vizyonumuz: Bilimsel araştırma ve eğitim faaliyetlerinde kaliteyi sürekli artırarak bölgesel kalkınmaya katkı sunan, yenilikçi projelerle ulusal düzeyde girişimci üniversiteler arasında yer almak ve uzun vadede uluslararası tanınır bir üniversite haline gelmektir.

Temel Değerler:

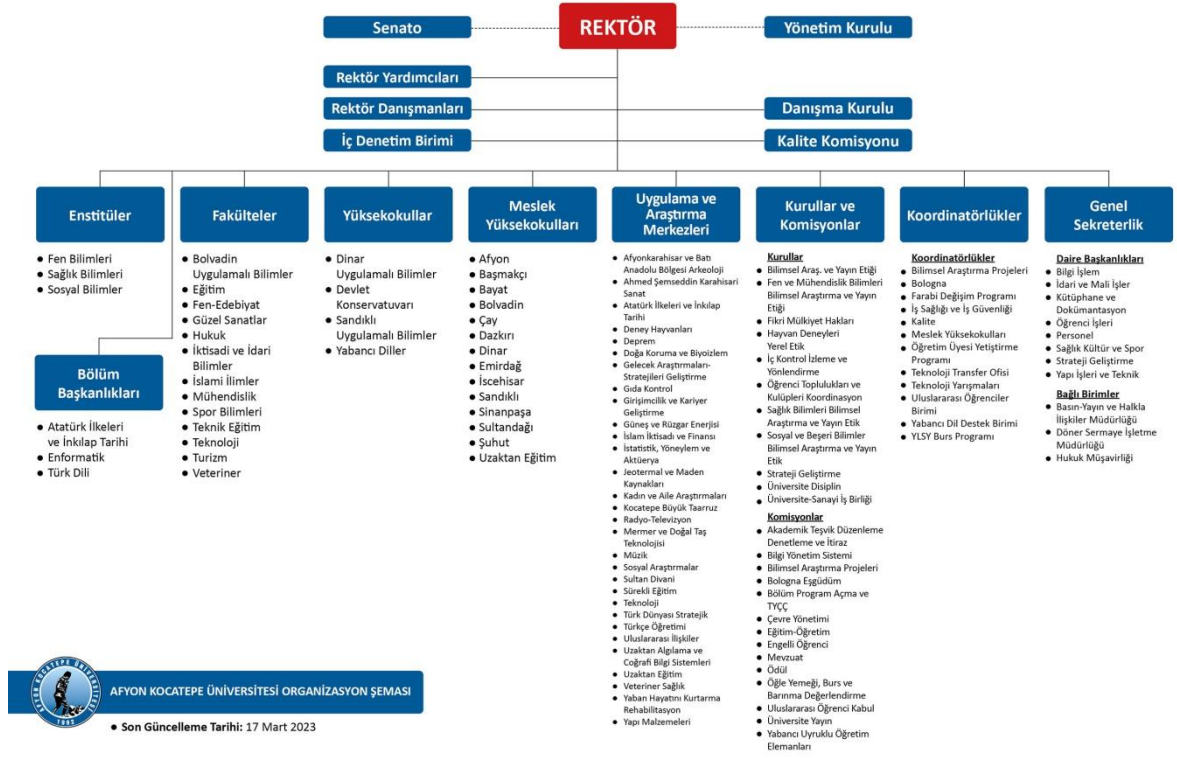
- Evrensellik
- Katılımcılık ve şeffaflık
- Toplumsal duyarlılık
- Adalet ve liyakat
- Kalite odaklılık
- Yenilikçilik

1.2. ORGANİZASYON YAPISI

Üniversitelerin örgüt yapıları, ana hatları ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda düzenlenmiştir. İlgili kanun ve yönetmeliklere uygun olarak örgütlenmiş olan üniversitenin organizasyon yapısı Şekil-1'de gösterilmiştir. Buna göre üniversitemizin organizasyon yapısı; rektörlük ve yönetim birimleri, akademik birimler, komisyonlar, kurullar, koordinatörlükler, uygulama ve araştırma merkezleri ile genel sekreterlikten oluşmaktadır.

2022 yılı sonu itibarı ile Afyon Kocatepe Üniversitesi; 3 enstitü, 13 fakülte, 3 yüksekokul, 1 devlet konservatuarı, 14 meslek yüksekokulu ve 3 rektörlük bölüm başkanlığı ile eğitim-öğretime, 30 uygulama ve araştırma merkezi ile uygulama ve araştırmalarına devam etmektedir.

Şekil 1. Afyon Kocatepe Üniversitesi Organizasyon Şeması

2. İÇ KONTROL SİSTEMİ SORU FORMU SONUÇLARI

Üniversitemizde Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı kapsamında yapılan çalışmaların sonuçları izlenirken Kamu İç Kontrol Rehberinde yer alan “İç Kontrol Sistemi Soru Formu” kullanılmıştır. Üniversitemizde iç kontrol çalışmaları; eğitim birimleri, idari birimler ve uygulama ve araştırma merkezleri özelinde yürütüldüğü için soru formunda yer alan sorular eğitim birimleri, idari birimler ve uygulama ve araştırma merkezleri adına cevaplanmıştır. Dolayısıyla, soru formu sonuçları değerlendirilirken bahsi geçen üç grup dikkate alınmıştır.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğine göre iç kontrol sistemi; kontrol ortamı, risk değerlendirme, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme olmak üzere beş ana bileşenden oluşmaktadır. Soru formu sonuçları, beş ana bileşen için ayrı ayrı yorumlanmıştır. Yorum yapılırken Kamu İç Kontrol Rehberinde yer alan ve Tablo 1’de gösterilen yüzde puanlar ve yorumları dikkate alınmıştır.

Tablo 1. İç Kontrol Sistemi Soru Formu Sonuçlarının Yorumu

Puan (%)	Yorum
0-25	İç kontrol sisteminin gelişiminin en düşük seviyede olduğunun göstergesi. Biraz farkındalık olmakla birlikte iç kontrol mekanizmalarının henüz idarede uygulanmadığı anlaşılmaktadır. İç kontrol sisteminin kurulması için acil rehberlik ve yönlendirmede bulunulması gereklidir.
26-50	İç kontrol sisteminin gelişiminin düşük seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol sistemine ilişkin farkındalık ve anlayışın bulunduğu, iç kontrol mekanizmalarının uygulanması için çalışmalara başlandığı anlaşılmaktadır. Ancak çalışmaların artarak devam etmesi ve uygulamaya geçilmesi gereklidir.
51-75	İç kontrol sisteminin gelişiminin orta seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının uygulanmaya başladığı, ancak geliştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.
76-90	İç kontrol sisteminin gelişiminin yüksek seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği anlaşılmaktadır. Uygulamanın biraz daha geliştirilmesi için neler yapılabileceğinin değerlendirilmesi uygun olacaktır.
91-100	İç kontrol sisteminin gelişiminin en yüksek seviyede olduğunun göstergesi. İç kontrol mekanizmalarının en iyi şekilde uygulandığı anlaşılmaktadır.

2.1. KONTROL ORTAMI

İç kontrol sisteminin kontrol ortamı bileşeninin altında; etik değerler ve dürüstlük, misyon, organizasyon yapısı ve görevler, personelin yeterliliği ve performansı ile yetki devri olmak üzere dört standart ve 26 genel şart bulunmaktadır. Kontrol ortamı ana bileşeni kapsamında Eylem Planına göre yürütülen faaliyetlerin sonuçlarını izlemek üzere soru formunda 24 soru yer almaktadır. Üniversitemizdeki tüm birimler tarafından gerçekleştirilen faaliyetlere göre sorular cevaplanmış ve sonuçları Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Kontrol Ortamı Bileşenine Ait Soru Formu Sonuçları ve Yorumu

Birimler	Puan (%)	Yorumu
Tüm Birimler	85,42	İç kontrol sisteminin gelişimi yüksek seviyededir.

Eylem planlarının uygulanmasında 2022 yılı gerçekleştirilen faaliyetler neticesinde, iç kontrol sisteminin kontrol ortamı bileşeninde üniversitemiz birimlerinde iç kontrol sisteminin gelişimi yüksek seviyededir. Kontrol ortamına ilişkin iç kontrol mekanizmaları büyük ölçüde yerleşmiştir. Kontrol ortamında yer alan 26 genel şarttan 21’inde makul güvence sağlanmış olup beş (5) genel şart ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Kontrol ortamı kapsamında, 31.12.2021 tarihi itibarıyla makul güvence sağlanan genel şart sayısı 19 iken 2022 yılında bu sayı 21’e yükselmiştir. Uygulama ve araştırma

merkezlerinde de hassas görevler listeleri hazırlanmıştır. Makul güvence sağlanamayan beş genel şart ise yetki devri standardıyla ilgilidir. Yetki devri konusunda, İmza Yetkileri ve Yetki Devri Yönergesi taslağı hazırlanmış olup yönerge üzerindeki görüşmeler devam etmektedir.

2.2. RİSK DEĞERLENDİRME

İç kontrol sisteminin risk değerlendirme bileşeninin altında; planlama ve programlama ile risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi olmak üzere iki (2) standart ve dokuz (9) genel şart bulunmaktadır. Risk değerlendirme ana bileşeni kapsamında Eylem Planına göre yürütülen faaliyetlerin sonuçlarını izlemek üzere soru formunda 16 soru yer almaktadır. Üniversitemizdeki tüm birimler tarafından gerçekleştirilen faaliyetlere göre sorular cevaplanmış ve sonuçları Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. Risk Değerlendirme Bileşenine Ait Soru Formu Sonuçları ve Yorumu

Birimler	Puan (%)	Yorumu
Tüm Birimler	62,50	İç kontrol sisteminin gelişimi orta seviyededir.

Eylem planlarının uygulanmasında 2022 yılında gerçekleştirilen faaliyetler neticesinde, iç kontrol sisteminin risk değerlendirme bileşeninde üniversitemiz birimlerinde iç kontrol sisteminin gelişimi orta seviyededir. Risk değerlendirme kapsamında iç kontrol mekanizmaları uygulanmaya başlanmış olup geliştirilmesi gerekmektedir. Risk değerlendirmede yer alan dokuz genel şarttan altısında makul güvence sağlanmış olup üç genel şart ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Risk değerlendirme kapsamında, 31.12.2021 tarihi itibarıyla makul güvence sağlanan genel şart sayısı dört iken 2022 yılında bu sayı altıya yükselmiştir. Uygulama ve araştırma merkezlerinde de birim hedefleri belirlenmiştir. Makul güvence sağlanamayan üç genel şart ise birim düzeyindeki faaliyetlere ilişkin risklerin belirlenip izlenmesiyle ilgilidir. Eylem planı çerçevesinde risk çalışmaları devam etmektedir.

2.3. KONTROL FAALİYETLERİ

İç kontrol sisteminin kontrol faaliyetleri bileşeninin altında; kontrol stratejileri ve yöntemleri, prosedürlerin belirlenmesi ve belgelendirilmesi, görevler ayrılığı, hiyerarşik

kontroller, faaliyetlerin sürekliliği ile bilgi sistemleri ve kontrolleri olmak üzere altı standart ve 17 genel şart bulunmaktadır. Kontrol faaliyetleri ana bileşeni kapsamında Eylem Planına göre yürütülen faaliyetlerin sonuçlarını izlemek üzere soru formunda 12 soru yer almaktadır. Üniversitemizdeki tüm birimler tarafından gerçekleştirilen faaliyetlere göre sorular cevaplanmış ve sonuçları Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Kontrol Faaliyetleri Bileşenine Ait Soru Formu Sonuçları ve Yorumu

Birimler	Puan (%)	Yorumu
Tüm Birimler	83,33	İç kontrol sisteminin gelişimi yüksek seviyededir.

Eylem planlarının uygulanmasında 2022 yılında gerçekleştirilen faaliyetler neticesinde, iç kontrol sisteminin kontrol faaliyetleri bileşeninde üniversitemiz birimlerinde iç kontrol sisteminin gelişimi yüksek seviyededir. Kontrol faaliyetlerinde yer alan 17 genel şartın tamamında makul güvence sağlanmıştır. Kontrol faaliyetlerine ilişkin iç kontrol mekanizmaları büyük ölçüde yerleşmiştir.

2.4. BİLGİ VE İLETİŞİM

İç kontrol sisteminin bilgi ve iletişim bileşeninin altında; bilgi ve iletişim, raporlama, kayıt ve dosyalama sistemi ile hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi olmak üzere dört standart ve 20 genel şart bulunmaktadır. Bilgi ve iletişim ana bileşeni kapsamında Eylem Planına göre yürütülen faaliyetlerin sonuçlarını izlemek üzere soru formunda 11 soru yer almaktadır. Üniversitemizdeki tüm birimler tarafından gerçekleştirilen faaliyetlere göre sorular cevaplanmış ve sonuçları Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Bilgi ve İletişim Bileşenine Ait Soru Formu Sonuçları ve Yorumu

Birimler	Puan (%)	Yorumu
Tüm Birimler	95,45	İç kontrol sisteminin gelişimi en yüksek seviyededir.

Eylem planlarının uygulanmasında 2022 yılı gerçekleştirilen faaliyetler neticesinde, iç kontrol sisteminin bilgi ve iletişim bileşeninde üniversitemiz birimlerinde iç kontrol sisteminin gelişimi en yüksek seviyededir. Bilgi ve iletişime ilişkin iç kontrol mekanizmaları en iyi şekilde uygulanmaktadır. Bilgi ve iletişimde yer alan 20 yirmi genel şartın tamamında makul güvence sağlanmıştır. Ancak yıl içerisinde güncellenen eylem planında üç genel şart ile

ilgili yeni eylemler belirlenmiştir. Bunlardan bir genel şartta daha makul güvence sağlanmıştır. Diğer iki genel şart, EBYS kodları ve elektronik arşivle ilgili olup çalışmalara devam edilmektedir.

2.5. İZLEME

İç kontrol sisteminin izleme bileşeninin altında; iç kontrolün değerlendirilmesi ve iç denetim olmak üzere iki standart ve yedi genel şart bulunmaktadır. İzleme ana bileşeni kapsamında Eylem Planına göre yürütülen faaliyetlerin sonuçlarını izlemek üzere soru formunda yedi soru yer almaktadır. Üniversitemizdeki tüm birimler tarafından gerçekleştirilen faaliyetlere göre sorular cevaplanmış ve sonuçları Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6. İzleme Bileşenine Ait Soru Formu Sonuçları ve Yorumu

Birimler	Puan (%)	Yorumu
Tüm Birimler	100	İç kontrol sisteminin gelişimi yüksek seviyededir.

Eylem planlarının uygulanmasında 2022 yılında gerçekleştirilen faaliyetler neticesinde, iç kontrol sisteminin izleme bileşeninde üniversitemiz birimlerinde iç kontrol sisteminin gelişimi yüksek seviyededir. İzlemeye ilişkin iç kontrol mekanizmaları büyük ölçüde yerleşmiştir. İzleme kapsamında, 31.12.2021 tarihi itibarıyla makul güvence sağlanan genel şart sayısı beş iken 2022 yılında bu sayı yediye yükselmiştir. Böylece izlemeye yer alan yedi genel şartın tamamında makul güvence sağlanmıştır.

3. DİĞER BİLGİLER

Raporun bu bölümünde, 2022 yılı içerisinde yapılan iç ve dış denetim sonucu tespit edilen hususlar ile ön mali kontrol kapsamında yapılan faaliyetlerin sonuçlarına yer verilmiştir.

3.1. İÇ DENETİM SONUÇLARI

Üniversitemizin İç Denetim Birimi tarafından, üniversitenin çeşitli birimlerden gelen talepler doğrultusunda idari ve mali birçok konu hakkında sözlü danışmanlık faaliyeti yürütülmüştür.

Tablo 7. İç Denetim Bilgileri

Denetlenen Birim	Denetim Konusu	Rapor Tarih ve Sayısı
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	Yasal Yükümlülükler Ödeme İşlemleri	10.06.2022

	(Vergi ve Sigorta Primi)	2022-A3-1729/1
Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi	Laboratuvar Analiz Gelirleri (Tahakkuk ve Tahsil İşlemleri)	21.10.2022 2022-A3-1729/2
Mühendislik Fakültesi Akredite Doğaltaş Analiz Laboratuvarı	Laboratuvar Analiz Gelirleri (Tahakkuk ve Tahsil İşlemleri)	26.12.2022 2022-A3-1729/3
Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	Marangozhane İşlemleri	06.01.2023 2022-A3-1729/4

2022 yılında 4 adet sistem/uygunluk denetimi yapılmış olup yukarıda belirtildiği üzere toplam 4 adet rapor yazılmıştır. 2022 yılında gerçekleştirilen iç denetim bilgilerine Tablo 7’de yer verilmiştir.

Tablo 8. İç Denetim ve Bulgu Konusu ile Tespit ve Öneriler

Denetim Konusu	Bulgu Konusu
Ödeme İşlemleri (Vergi ve Sigorta Primi)	Gelir ve damga vergisi bakımından aynı döneme ait mizan ile yardımcı defter kayıtlarındaki meblağın emanet hesap bakiyesiyle uyumlu olmaması
	SGK prim/kesenek ödeme işlemlerinde kontrol eksiklikleri bulunması
	Görevinden ayrılan personele peşin ödenen ücretlere ilişkin sigorta ve vergilerin tahsil/mahsup işlemlerinde hatalar bulunması
	Kişi borcu işlemlerinde kontrol eksikliklerinin bulunması
Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü Laboratuvar Analiz Gelirleri	BAPK Birimine fatura edilen analizlerin katma değer vergisi istisnası
	Merkezin kayıt ve dokümantasyon sisteminde eksikliklerin bulunması
	Piyasa araştırması işlemlerinde dokümantasyon eksikliklerin bulunması
Mühendislik Fakültesi Akredite Doğaltaş Analiz Laboratuvarı Laboratuvar Analiz Gelirleri	Analizlerin ücretlendirilmesinde hata ve eksikliklerin bulunması
	Laboratuvarın kayıt ve dokümantasyon sisteminin işletilmesinde bazı eksikliklerin bulunması
	Analiz ücretlerinin belirlenmesinde hatalı uygulamaların yapılması
Marangozhane İşlemleri	Marangozhanedeki çalışma ortamı ve çalışanlarla ilgili iş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirme işlemlerinin yapılmaması
	Kayıt düzeninin üretim ve tamir işlemlerinde kullanılan malzemenin sağlıklı bir şekilde takip edilmesine imkan vermemesi
	Marangozhane İşlemleri İç imkanlarla üretilen taşınırın kayıtlara alınmasında ve devredilmesinde hatalı uygulamalar yapılması

2022 yılında gerçekleştirilen denetimlerin ve rastlanılan bulguların konularına Tablo 8’de yer verilmiştir.

3.2. DIŞ DENETİM SONUÇLARI

Üniversitemizde dış denetim 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim Kontrol Kanununun 68. maddesine uygun olarak Sayıştay Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Bulgular sınıflandırılarak Tablo 9’da gösterilmiştir. Buna göre, 2022 yılı dış denetimde 14 bulgu tespit edilmiştir.

Tablo 9. Dış Denetim Bilgileri

Bulgu No	İlgili Birim	Bulgu Konusu	Tespit ve Öneriler	Yapılan İşlemler
Mali Denetim				
Düzenlilik Denetimi				
1	Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	Harcama Birimleri Arasındaki Devir İşlemlerinde Kullanılan Hesapların Bakiye Vererek Bilanço Etkilemesi	Değer Hareketleri Hesap Grubunun aynı bütçeli kamu idarelerinin farklı muhasebe birimleri arasındaki nakit ve nakit dışı değer hareketlerine ait işlemlerin izlenmesi için kullanılacağı mevzuatın amir hükmü olmasına rağmen bu hesap grubunda yer alan 511 No.lu hesabın, Üniversitenin harcama birimleri arasındaki devir işlemlerinde kullanılması ve bakiye vererek 519 No.lu hesap ile bilançoda yer alması, mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilemektedir.	Bulgu ile ilgili Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından gerekli işlemler yapılmıştır.
2	Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirleri için dönem ayrırcı hesapların kullanılmaması	Muhasebenin dönemsel ilkesine aykırı hareket edilmemesi adına peşin tahsil edilen kira gelirlerinde söz konusu dönem ayrırcı hesaplarının kullanılarak kayıt yapılması gerekmektedir.	Üniversitemiz tarafından peşin tahsil edilen kira gelirleri 2023 yılından itibaren ilgisine göre 380 gelecek aylara ait gelirler hesabı veya 480 gelecek yıllara ait gelirler hesabı kullanılarak takip edilmeye başlanmıştır.
3	Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	Taşınmazlara ait değer artırırcı harcamaların ilgili varlığın kayıtlı değerine eklenmemesi	Taşınmazlar için yapılan değer artırırcı harcamaların ilgili maddi duran varlık hesaplarına kaydedilerek, mali tablolarda bu varlıkların gerçek değerleri ile görünmesinin sağlanması gerekmektedir.	Taşınmazlara ait değer artırırcı harcamaların ilgili varlığın muhasebeye kayıtlı değerine eklenmesi Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığınca verilen bilgilere dayanılarak Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca yapılmaktadır. İlgili belgeler 2022 yılı dönem sonu işlemleri yapıldıktan sonra Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına iletilmiş ve muhasebe kayıtları yapılmıştır.
4	Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	Taşınmazlarda Cins Tashihiinin Tamamlanmaması	Üniversite taşınmazlarının cins tashihiinin yapılmaması taşınmazlarının mevcut kullanım şekillerinin tam olarak anlaşılmasına neden olmaktadır.	Üniversitemiz Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından "Cins Tashihi" işlemlerine başlanmış olup ilgili kamu kurumlarıyla yapılan görüşme ve yazışmalar devam etmektedir.
5	Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına Eksik Kayıt Yapılması	Üniversite mali tablolarda kayıtlı maddi duran varlıklarda mevcut haliyle eksiklik olduğundan gerekli envanter çalışmalarının yapılarak varlıkların ilgili hesaba kaydedilmesi gerekmektedir.	Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından bulguda belirtilen hususlardan ana arter ve iç yolların tamamı, otoparklar, yaya yolları, peyzaj alanları Üniversitemizin tüm kampüslerinde tamamlanmıştır. Bulguda belirtilen diğer hususlarda, elektrik ve telefon hatları, trafolar ve kanalizasyon hatları tespit çalışmaları yapılmış olup Değer Tespit Komisyonu tarafından değerlemeler yapılmaktadır. Değer Tespit Komisyonunun işlemlerini bitirmesini müteakip muhasebeleştirilmesi amacıyla Strateji Geliştirme Daire Başkanlığına gönderilecek ve gerekli muhasebe kayıtları yapılacaktır.
6	Personel Daire Başkanlığı	Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Yapılandırılmış Borçlara İlişkin Ödemelerin Doğrudan Giderleştirilmesi	Yapılandırılmış borçlara ilişkin yapılan ödemelerin 368 No.lu hesaptan düşülerek mali tablolarda bu yükümlülüklerin gerçek değerleri ile görünmesinin sağlanması gerekmektedir.	İlgili harcama birimi tarafından yapılan Sosyal Güvenlik Kurumuna olan yapılandırılmış borç ödemelerine ilişkin ödeme emri belgelerinde 368 hesap kodu yerine sehven 630 hesap kodu kullanılmıştır. Söz konusu işlemlere ilişkin gerekli muhasebe düzeltme kayıtları

Afyon Kocatepe Üniversitesi 2022 Yılı İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu

				yapılmıştır.
7	Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi	Bilimsel Araştırma Projelerinde Taahhüt Edilen Yayın Şartlarının Yerine Getirilmemesi	2547 sayılı Kanun'un 42'nci maddesinde düzenlenen bilimsel denetim çerçevesinde Yönergede yer alan yayın şartını sağlamayan proje yürütücülerinin bir an önce taahhüt ettikleri yayınları yapmalarının sağlanması ile yayınları yapmalarının sağlanmasına yönelik yeni düzenlemelerin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.	Bulgu ile ilgili Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından gerekli işlemler yapılmıştır.
8	Üniversitemizin Eğitim Birimleri	Ders Yüklü Zorunluluğunu Tamamlamamış Öğretim Elemanlarının Bulunması	Üniversite öğretim elemanlarının zorunlu ders yüklerini tamamlayacak şekilde ders programı yapılması gerekmektedir.	Üniversitemiz eğitim birimlerine gerekli uyarı yazıları yazılmıştır.
9	İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	Döner Sermaye Tarafından Kullanılan Yerlere Ait Giderlerin Üniversite Bütçesinden Ödenmesi	Üniversite döner sermaye işletmesi birimlerine ait elektrik, su ve ısınma giderlerinin döner sermaye işletmesi tarafından karşılanması, döner sermaye biriminin gelirlerinden ayrılan işletme giderleri payının yeterli olmadığı durumlarda bu payın artırılması, işletme giderleri için ayrılan miktar var iken bu giderlerin döner sermaye bütçesinden yapılması gerekmektedir.	Öneri doğrultusunda çözüme ilişkin birimler bazında gerekli çalışmalar yapılacaktır.
10	Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	Kesin Kabulden İtibaren Yükleniciye Getirilen 15 Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden Bakım Onarım Yaptırılması	Üniversite bakım onarım giderlerinin, bir 'teknik heyet tespit raporu' bulunmadan ve yüklenici ve alt yükleniciye getirilen on beş yıllık müteselsil sorumluluk mükellefiyeti gözetilmeden bütçeden karşılanmasının kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılma amacına aykırı olduğu değerlendirilmektedir.	Yapı İşleri ve Teknik Daire Bakanlığı tarafından yapılan işlemlerde yüklenici ve alt yüklenici firmanın mükellefiyeti dikkate alınarak işlem yapılmasına rağmen, "Teknik Heyet Tespit Raporu" tutulmamıştır. İlgili bulgudan sonra yapılacak bakım onarım giderli işlerde "Teknik Heyet Tespit Raporu" tutularak rapor sonucuna göre işlem yapılacaktır.
11	Üniversitemizin Eğitim Birimleri	Öğretim Elemanlarının Geçici Görevli, Raporlu veya İzinli Oldukları Sürelerin Ek Ders Otomasyonuna İşlenmemesi	Üniversitede ek ders ödemelerinin mevzuata uygun olarak ödenebilmesi için öğretim elemanlarının geçici görev, izin veya rapor bilgilerinin otomasyon programına işlenmesi gerekmektedir.	Üniversitemiz öğretim elemanlarından izinli, raporlu veya geçici görevli oldukları günlerde vermeleri gereken dersler için telafi dersi yapılmaktadır. Telafi dersi yapamayan öğretim elemanlarından bu dönemler için sehven fazla ödenen ek ders ücretleri ilgililerinden tahsil edilmiştir. Konu hakkında Üniversitemizin tüm eğitim birimleri uyarılmış olup öğretim elemanlarının izinli, raporlu veya geçici görevli oldukları günler ek ders otomasyon programına titizlikle işlenmesine dikkat edilmektedir.
12	Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı	Üniversiteye Ait Bazı Taşınmazların İhale Yapılmadan ve Kira Bedeli Tespit Edilmeden Sosyal Tesis İşletmesine Tahsis Edilmesi	Üniversitenin mülkiyetindeki taşınmazların Döner Sermaye İşletmesine ihalesiz tahsisi yerine ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması amacıyla 2886 sayılı Kanun'da belirtilen usuller dahilinde ihale yapılması suretiyle kiraya verilmesi gerekmektedir.	Sayıştay Temyiz Kurulunca 03.03.2021 tarihli 46498 Dosya ve 49169 Tutanak Numarası ile verilen karar doğrultusunda İktisadi İşletme faaliyetlerine devam etmektedir.
Döner Sermaye İşletmesi Düzenlilik Denetimi				
1	Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Bazı Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması	Parasal limit dahilinde doğrudan temin yoluyla yapılan bazı alımlarda yasaklılık kontrolünün yapılmadığı anlaşıldığından bu kontrolün yapılması gerekmektedir.	Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne bağlı birimlerde, genel olarak yasaklılık kontrolünün yapıldığı, ancak buna ilişkin belgelerin ödeme evrakına sehven eklenmediği anlaşılmıştır. Konu ile ilgili olarak 01/06/2023 tarihli ve 186048 sayılı yazı ile (Ek-10) "4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (d) bendine göre yapılan doğrudan temin alımlarında, yasaklılık kontrolünün yapılması ve yasaklılık kontrolü yapıldığına ilişkin oluşturulan belgenin tahakkuk evraklarına eklenmesi gerektiği" bildirilmiştir.

2	Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	Yevmiye Defterinde Boş Yevmiye Kayıtlarının Bulunması ve Geriye Dönük Kayıt Yapılması	Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe kayıtlarında yevmiye numaralarının Yönetmelik hükümlerine uygun olarak, geçmişe dönük kayıt yapılmasını önleyecek şekilde atlanmadan müteselsil sırayla verilmesi gerekmektedir.	Konuyla ilgili olarak Afyonkarahisar Kurumlar Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğüne 01/06/2023 tarihli ve 186068 sayılı yazı ile cevabi metnin Müdürlüğümüze gönderilmesi istenilmiştir. Yevmiye defterinde boş yevmiye kayıtlarının bulunması ve geriye dönük kayıt yapılmasıyla ilgili DMIS sisteminden kaynaklanan sorunlar tespit edilmiş ve muhasebe kayıt işlemlerinin ilgili mevzuat hükümlerine göre uygun olarak yürütüleceği Afyonkarahisar Kurumlar Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğünün 02/06/2023 tarihli ve 199 sayılı yazısı ile Sayıştay Başkanlığına sunulmak üzere Müdürlüğümüze bildirilmiştir.
Performans Denetimi				
1	---	---	---	---

3.3. ÖN MALİ KONTROLE İLİŞKİN VERİLER

Üniversitemizde ön mali kontrol kapsamında, ihale dosyalarının ve sözleşmeli personele ait sözleşmelerin ön mali kontrolü yapılmaktadır. Ayrıca mali konularda yazılı görüşler verilmektedir. 2022 yılı içinde 17 adet yapım işleri ihalelerine, 15 adet hizmet alım ihalelerine ve 13 adet mal alım ihalelerine ait toplam 45 adet ihalenin ön mali kontrolü yapılarak uygun görüş yazısı hazırlanmıştır. 89 adet sözleşmeli personele ait sözleşme taslakları incelenmiştir. Birimler tarafından mali konularda sorulan sorulara 12 adet yazılı görüş verilmiştir.

4. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN GELİŞİMİ

Üniversitemizde iç kontrolün izlenmesi ve ilgili faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu Yönergesi 28.07.2020 tarihli Senato kararı ile kabul edilmiştir. Yönerge kapsamında Kurul oluşturulmuş ve Kurul 30.09.2020 tarihli toplantısıyla Afyon Kocatepe Üniversitesi İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planını kabul etmiştir. İlk eylem planı 19.10.2020 tarihli Rektör Olur'u ile uygulanmaya başlanmıştır. Eylem planı, Kurulun 12.10.2022 tarihli toplantısında güncellenmiş ve 17.10.2022 tarihli Rektör Olur'u uygulanmaya başlamıştır. Güncellenen eylem planında daha önce makul güvence sağlanan 4 iç kontrol standardı ile birlikte 2023 yılı sonuna kadar toplam 18 standartta makul güvenceye ulaşabilmek için eylemler öngörülmüştür.

2022 yılı içerisinde üç kurul toplantısı gerçekleştirilmiştir. Kurul toplantılarında iç kontrol standartlarına uyum eylem planında yapılması öngörülen eylemlerin gerçekleşme

sonuçları izlenmiştir. Ayrıca 2021 Yılı İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu kurulda kabul edilmiştir. 2022 yılı içerisinde uyum eylem planı kapsamında öngörülen eylemlerin gerçekleştirilebilmesi için üniversitemizin tüm birimleriyle 3, uygulama ve araştırma merkezleri 3 olmak üzere toplamda 6 adet toplantı gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar neticesinde, 2022 yılında 8 kamu iç kontrol standardında daha makul güvence sağlanarak toplamda 79 standarttan 69'unda makul güvenceye ulaşılmıştır.

İç kontrol sisteminin gelişimi, iç kontrol sistemi soru formu sonuçlarına göre değerlendirilmiş ve Tablo 10'da gösterilmiştir.

Tablo 10. Soru Formu Sonuçlarına Göre İç Kontrol Sisteminin Gelişimi ve Yorumu

Birimler	Puan (%)	Yorumu
Tüm Birimler	82,86	İç kontrol sisteminin gelişimi yüksek seviyededir.

Tablo 10'a göre, üniversitemiz tüm birimlerinin iç kontrol sistemi değerlendirildiğinde iç kontrol sisteminin gelişimi yüksek seviyededir. 2021 yıl sonu itibariyle %75,72 olan iç kontrol sisteminin gelişim oranı 2022 yılı sonunda %82,86'ya ulaşmıştır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Üniversitemizdeki mevcut iç kontrol sistemlerini Kamu İç Kontrol Standartları ile uyumlu hale getirmek için yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla ilk kez hazırlanan Afyon Kocatepe Üniversitesi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 19.10.2020 tarihinde uygulanmaya başlamıştır. 2022 yılı içerisinde güncellenen eylem planı, 17.10.2022 tarihli Rektör Olur'u tekrar uygulanmaya başlamıştır. Daha önce makul güvence sağlanan 4 iç kontrol standardı ile birlikte 2023 yılı sonuna kadar toplam 18 standartta makul güvenceye ulaşabilmek için eylemler öngörülmüştür. İç kontrol çalışmaları; eğitim birimleri, idari birimler ve uygulama ve araştırma merkezleri özelinde üç grup halinde yürütülmüştür. 2022 yılında 8 adet kamu iç kontrol genel şartında daha makul güvence sağlanmıştır. Böylece, 2022 yılı sonu itibariyle makul güvence sağlanan kamu iç kontrol genel şart sayısı 61'den 69'a yükselmiştir.

İç kontrol sisteminin kontrol faaliyetleri ile izleme ana bileşenleri altında yer alan tüm genel şartlarda makul güvence sağlanmıştır. Bu durum, kontrol faaliyetleri ile izleme ana bileşenlerinde iç kontrol sisteminin gelişiminin en yüksek seviyede olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda bu iki ana bileşen ve altında yer alan 24 genel şart üniversitemizin güçlü yönünü oluşturmaktadır. Kontrol ortamı ana bileşeninde beş, risk değerlendirmede üç ve bilgi ve iletişim bileşeninde iki genel şartta makul güvence sağlanamamıştır. Bu kapsamda, kontrol ortamı, risk değerlendirme ve bilgi ve iletişim ana bileşenleri ve altında yer alan 10 genel şart, üniversitemizin iyileştirmeye açık yönünü oluşturmaktadır.

Kontrol ortamında yer alan ve makul güvence sağlanamayan beş genel şart yetki devriyle ilgilidir. Bu konuda İmza Yetkileri ve Yetki Devri Yönergesi taslağı hazırlanmış olup yönerge üzerindeki görüşmeler devam etmektedir.

Risk değerlendirme kapsamında, üniversitemize ait Risk Strateji Belgesi hazırlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Risk Strateji Belgesine göre, üniversitemiz Konsolide Risk Raporu hazırlanmış ve Risk Haritası çıkarılmıştır. Tüm birimlerde, birim hedefleri ve hedeflere yönelik riskler belirlenmiştir. Birim düzeyindeki risk çalışmalarının 2023 yılı sonuna kadar tamamlanması hedeflenmektedir.

İç kontrol sisteminin bilgi ve iletişim bileşeninde makul güvence sağlanamayan iki genel şart EBYS kodları ve elektronik arşivle ilgilidir. Bu konuda, birimlerde her bir iş için kullanılan EBYS kodlarının listesi çıkarılmıştır. Birimlerin yapmış olduğu aynı işlerde standart EBYS kodu kullanması için çalışmalar devam etmekte ve 2023 yılı sonuna kadar bitirilmesi hedeflenmektedir.